

Oogdruppelen met druppelbril

Tijdelijke regionale werkafspraken Trijn

Met de nieuwe klantreizen willen we de instroom richting de wijkverpleging van zorgvragers na een staaroperatie, of voor structureel druppelen substantieel verminderen door hen te wijzen op hulpmiddelen, en hen hier alvast mee te laten oefenen. Hieronder vindt u de twee nieuwe klantreizen: de klantreis voor oogdruppelen na een staaroperatie en voor structureel oogdruppelen. Voor cliënten die al zorg ontvangen, bekijkt de wijkverpleging kritisch of zij zelfstandig hun ogen kunnen leren druppelen.

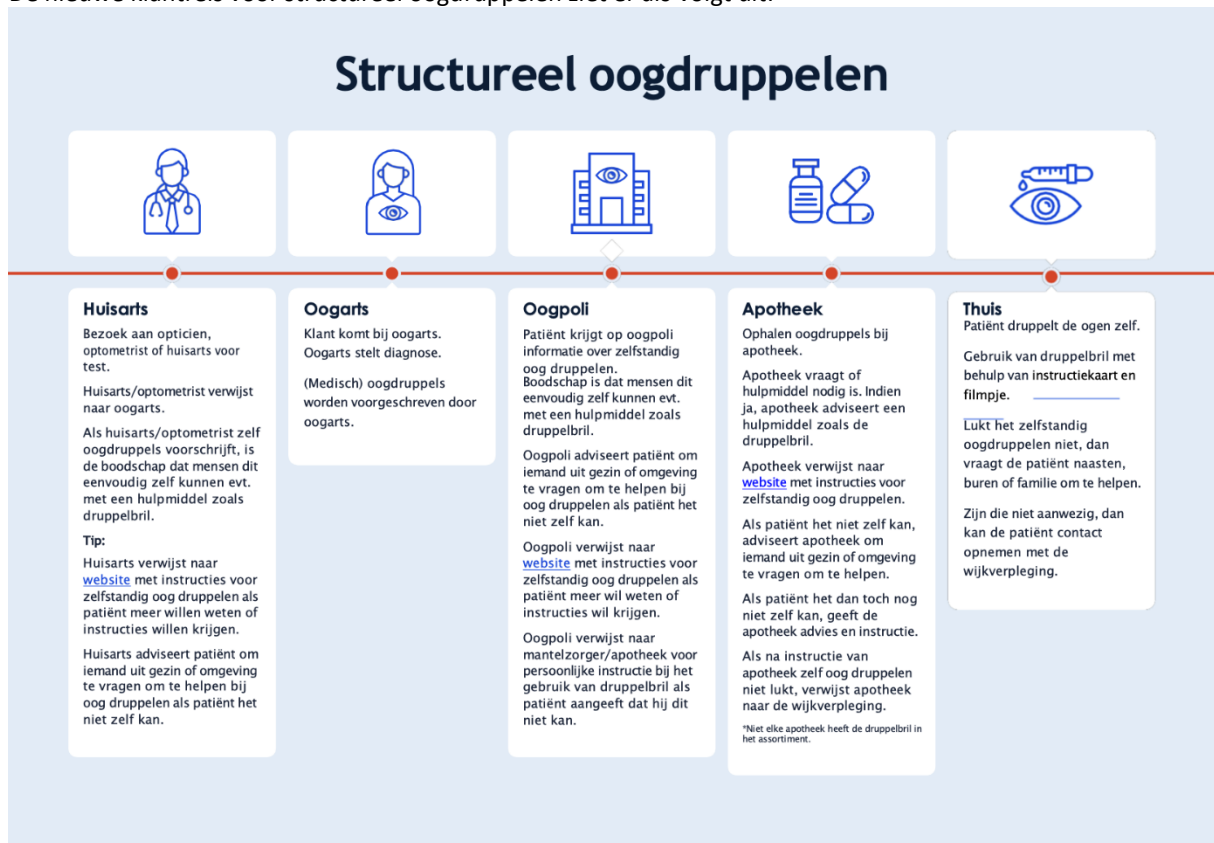
Werkwijze

De nieuwe klantreis voor druppels na een staaroperatie ziet er als volgt uit:

Status en versie: Definitief, versie 1.0	Looptijd: 1 jaar	Eigenaar: RSO Trijn	Beheerder: RTA-coördinator Trijn
Publicatie: website Trijn en deelnemende organisaties	Evaluatiedatum: September 2025	Contactpersoon: Hilde Hamstra	E-mailadres contactpersoon: h.hamstra@IVVU.nl

De nieuwe klantreis voor structureel oogdruppelen ziet er als volgt uit:

Achtergrond

Met de toenemende vergrijzing groeit de focus op het bevorderen van gezond en vitaal ouder worden, waarbij steeds meer ondersteunende middelen worden ontwikkeld om ouderen te helpen langer zelfstandig te blijven en controle te behouden over hun leven en gezondheid. Het aantal mensen dat thuiszorg vraagt groeit, terwijl het aantal zorgverleners afneemt. We kunnen in de zorg nog grote stappen zetten door anders naar zorgvragen te kijken, met als streven de bevordering van vitaliteit en zelfredzaamheid. Deze verschuiving naar het bevorderen van zelfredzaamheid resulteert in een toename van ouderen die eenvoudige zorgtaken zelf op zich nemen, waardoor de vraag naar zorg daalt.

De zorghandeling oogdruppelen is een voorbeeld van zorg, die anders kan. Waar cliënten nu vaak thuis wachten tot een zorgverlener hun ogen komt druppelen, kunnen zij dit ook zelf doen. Op een moment dat dit hen uitkomt. Er zijn diverse hulpmiddelen beschikbaar, waaronder de druppelbril. In de regio Midden- en West-Brabant zijn door huisartsen, oogartsen, wijkverpleegkundigen, ergotherapeuten en apothekers nieuwe klantreizen opgesteld voor het druppelen van ogen. Deze nieuwe werkwijze heeft in Brabant geleid tot [40 procent reductie van oogdruppelzorg](#). Voor de regio Utrecht Midden-Nederland is, geïnspireerd door Brabant, een nieuwe domein overstijgende aanpak ontwikkeld om in deze regio zelfredzaamheid te bevorderen en de afhankelijkheid van schaarse zorgverleners te verminderen.

Doelstelling

Voor u ligt de tijdelijke Regionale Werkafspraken van het Transmuraal Platform 'Trijn'. De werkafspraken heeft een looptijd van één jaar. Na dit jaar vindt een evaluatie plaats om te komen tot een duurzame werkafspraken. Deze evaluatie zal plaatsvinden binnen het IVVU project waar deze werkwijze het uitgangspunt is.

Status en versie: Definitief, versie 1.0	Looptijd: 1 jaar	Eigenaar: RSO Trijn	Beheerder: RTA-coördinator Trijn
Publicatie: website Trijn en deelnemende organisaties	Evaluatiedatum: September 2025	Contactpersoon: Hilde Hamstra	E-mailadres contactpersoon: h.hamstra@IVVU.nl

Het doel van deze werkafpraak is het vastleggen van heldere regionale afspraken over de nieuwe werkwijze en taakverdeling voor de klantreizen oogdruppels bij staaroperatie en structureel oogdruppelen en daarmee zelfredzaamheid van ‘voormalige’ druppelzorg ontvangers te vergroten.

Deze afspraken dienen de volgende subdoelen:

1. Voorkomen van nieuwe druppelzorg cliënten

Huisartsen, oogartsen en apothekers bevelen het gebruik van een druppel hulpmiddel actief aan bij cliënten waarvan wordt verwacht dat zij, met hulpmiddel, in staat zijn zelfstandig (of met behulp van een naaste) hun ogen te druppelen. Deze werkwijze voorkomt doorverwijzing naar de wijkverpleging.

2. Reduceren van aantal bestaande ontvangers van druppelzorg

Afbouwen van zorg bij bestaande ontvangers van druppelzorg waar dit kan. (Wijk)verpleegkundigen zullen het gebruik van de druppelbril actief stimuleren/aanleren bij bestaande ontvangers van druppelzorg.

Beoogde resultaten na implementatie

Met de implementatie van de nieuwe regionale afspraken hopen wij de volgende resultaten te bereiken:

- Verhoogd bewustzijn en begrip, bij zowel cliënten als zorgprofessionals, over het belang, de voordelen en de uitvoering van zelfstandig oogdruppelen.
- Ontwikkeling van duidelijke en gebruiksvriendelijke regionale communicatiematerialen die cliënten ondersteunen bij zelfstandig oogdruppelen en andere belanghebbenden (zoals apothekers, medisch specialisten en verpleegkundigen) helpen in hun rol bij het stimuleren van zelfstandig oogdruppelen.
- Toename tot 40% (gerealiseerde verbetering in Brabant, een deel van de organisaties in omgeving Utrecht zijn al begonnen met de nieuwe werkwijze) in het aantal cliënten dat zelfstandig hun ogen kan druppelen, wat resulteert in een verhoogde zelfredzaamheid en meer eigen regie.
- Betere voorbereiding van medewerkers om cliënten te ondersteunen en te begeleiden bij het zelfstandig uitvoeren van oogdruppelen.
- Verhoogde efficiëntie van de thuiszorg door verschuiving van eenvoudige taken naar cliënten zelf.
- Verbeterde regionale samenwerking

Proces

Deze afspraak is tot stand gekomen in afstemming met huisartsen, medisch specialisten, apothekers, (wijk)verpleegkundigen, management vanuit ziekenhuizen, zelfstandig behandelcentra, VVT instellingen en financiers (zie bijlage 1).

Na inventarisatie van de belangrijke stakeholders zijn we in gesprek gegaan met vertegenwoordigers vanuit elke stakeholdergroep waaraan we de klantreizen uit Brabant hebben voorgelegd met de vraag of en onder welke voorwaarden deze klantreizen ook in regio Utrecht en Amersfoort kunnen worden toegepast. Er is positief gereageerd op de, reeds in Brabant ontwikkelde, klantreizen. De succesvolle aanpak uit Brabant vormt de basis voor onze regio waarbij kritisch is gekeken naar een doorvertaling voor de best passende strategie en uitvoering passend bij regionale wensen en structuren. Hiervoor is input opgehaald bij een afvaardiging vanuit alle stakeholders in regio Utrecht Midden-Nederland. Met deze input is besloten de klantreizen vanuit Brabant over te nemen zonder grote inhoudelijke wijzigingen. Op communicatie, proces en implementatie wijken we op onderdelen af van de Brabantse werkwijze.

Doelgroep

De doelgroep voor deze werkafpraak bestaat uit cliënten die oogdruppelzorg ontvangen.

Status en versie: Definitief, versie 1.0	Looptijd: 1 jaar	Eigenaar: RSO Trijn	Beheerder: RTA-coördinator Trijn
Publicatie: website Trijn en deelnemende organisaties	Evaluatiedatum: September 2025	Contactpersoon: Hilde Hamstra	E-mailadres contactpersoon: h.hamstra@IVVU.nl

Definities

In de zorg rondom het oogdruppelen waren er voor de invoering van de nieuwe werkwijze en de daarmee gemaakte regionale domein overstijgende afspraken, veel taken voor de wijkverpleging. Na een staaroperatie of bij structureel druppelen, werden cliënten die niet zelfstandig konden druppelen naar de wijkverpleging doorverwezen die meerdere keren per dag langs kwam om te druppelen. De (wijk)verpleegkundige bepaalde zelf of een hulpmiddel werd meegenomen. Voor alleen het zorgmoment, exclusief reistijd, werd na een staaroperatie voor vier keer druppelen per dag 40 minuten berekend.

Deelnemende partijen

Scope: Afspraken gelden voor de gehele regio Utrecht en Amersfoort (Eemland, Utrecht Stad, Utrecht Noordwest, Utrecht Zuidoost en Lekstroom.) en omvat de volgende gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Nijkerk, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, Zeist en Stichtse Vecht.

De partijen die betrokken zijn bij het maken van deze regionale afspraken zijn: huisartsen, medisch specialisten, apothekers(assistenten), (wijk) verpleegkundigen en medewerkers van ziekenhuizen, huisartsenpraktijken en VVT-instellingen.

De werkafpraak wordt gedragen door de IVVU.

Daarnaast is deze afgestemd en akkoord bevonden door alle in bijlage 1 genoemde stakeholders. Deze hebben allen aangegeven hun respectievelijke rol, te gaan vervullen en hun aangesloten partners, indien relevant, hierin mee te nemen.

ROC Midden Nederland is van plan om een werkveldbijeenkomst te organiseren waarbij speciale aandacht wordt besteed aan de nieuwe werkwijze rondom oogdruppelen. Het doel is om studenten, de toekomstige zorgmedewerkers, te begeleiden in de transitie van het zorgen voor cliënten naar het ondersteunen van cliënten in het langer behouden van hun zelfstandigheid. Tevens heeft de leerstoel verplegingswetenschappen van het UMC Utrecht bijgedragen aan het vormgeven van deze samenwerking, met een focus op het verkennen van verdere samenwerkingsmogelijkheden die bijdragen aan het behoud van zelfredzaamheid van ouderen.

Bijbehorende documenten

N.T.B.

Bijlage 1 Contactpersonen werkafpraak

Huisartsen

UNICUM Huisartsenzorg
Sterkzorg
RegiozorgNU
Huisartsen Eemland (geen lid van Trijn, wel meegewerkt aan de inhoud)

Ziekenhuizen

Meander Medisch Centrum
UMC Utrecht
St. Antonius Ziekenhuis
het Diaconessenhuis

Zelfstandig Behandelcentra

Bergman Clinics Geeft aan al actief te verwijzen naar druppelbril en instructies te geven over zelfstandig oogdruppelen.

Status en versie: Definitief, versie 1.0	Looptijd: 1 jaar	Eigenaar: RSO Trijn	Beheerder: RTA-coördinator Trijn
Publicatie: website Trijn en deelnemende organisaties	Evaluatiedatum: September 2025	Contactpersoon: Hilde Hamstra	E-mailadres contactpersoon: h.hamstra@IVVU.nl

Xpert Clinics Nog in afwachting van akkoord
(Eyescan oogzorgkliniek) Is voornemens dit landelijk doorvoeren. In afwachting van formeel akkoord.

Apotheken

Apothekers Coöperatie Eemland

Apothekersvereniging Midden-Nederland (AVMN): Apothekers in de overige regio's leveren de druppelbril via de apotheek, zij blijven de al bestaande werkwijze hanteren. De cliënt/patiënt kan de druppelbril via de apotheek aanschaffen. Een instructie zal gegeven worden zoals normaal bij een eerste uitgifte van oogdruppels in de apotheek van toepassing is. Daarbij zal ook het gebruik van de druppelbril worden toegelicht waarbij de door de IVVU ter beschikking gestelde communicatiemiddelen gebruikt kunnen worden. 'Niet alle apothekers hebben de druppelbril in het assortiment. En rondom de instructie door een apotheker volgen nog nadere (financiële) afspraken.'

Zorgverzekeraar

Zilveren Kruis

Ouderenzorg

Leden van de IVVU:

Beweging 3.0

De Koperhorst

St. Pieters en Bloklands Gasthuis

Zonnehuisgroep Amstelland

Pro Senectute

Huize Het Oosten

Accolade Zorggroep

Zorggroep De Vechtstreek

Zorg- en Wooncentrum De Haven

Zorggroep Sint Maarten

QuaRijn

Fundis

De Rijnhoven

Domus Valuas

Vredenoord

Amaris

Huis ter Leede

Maria Dommer

Zorggroep De Laren

Zorgspectrum

De Wulverhorst

Careyn

Silverein

Santé Partners

Bartholomeus Gasthuis

Leger des Heils Midden-Nederland

Vecht en IJssel

AxionContinu

Zorggroep Charim

Moria zorghoeve

Warande

Overige aanbieders

Zorgwacht

Onderwijs

ROC Midden Nederland

UMC Utrecht

Status en versie: Definitief, versie 1.0	Looptijd: 1 jaar	Eigenaar: RSO Trijn	Beheerder: RTA-coördinator Trijn
Publicatie: website Trijn en deelnemende organisaties	Evaluatiedatum: September 2025	Contactpersoon: Hilde Hamstra	E-mailadres contactpersoon: h.hamstra@IVVU.nl